

Asks kyrka

55.9642, 13.2487

När Asks kyrka invigdes 1877 ersatte den en 1100-tals kyrka som låg strax söder om den nuvarande. Den medeltida kyrkan revs till förmån för den nya kyrkan som var mycket större och som bättre passade den växande församlingen, som då var på över 1000 medlemmar.

Det största problemet var dock att den gamla kyrkans klockstapeln av trä var i dåligt skick och inte kunde användas. Och i stället för att bygga till den gamla kyrkan med ett stentorn och samtidigt utöka kyrkan med mer sittplatser, förordade Domkapitlet att man byggde nytt.

Befolkningsökningen tog dock en annan vändning på 1900-talet och 1950 hade invånarantalet halverats. Idag finns knappt 350 församlingsmedlemmar varav ett mindre antal närvarar vid gudstjänsterna som hålls en vardagkväll samt någon eller några söndagar i månaden.

Bygget av den nya kyrkan var dock dåligt utfört, och kort efter nybyggnaden uppstod byggtekniska problem. Både golv och tak var i dåligt skick, något som förvärrades eftersom felen inte åtgärdades. Entreprenören gjorde sig onåbar och svarade inte på brev. Eftersom golvet angripits av svamp göts 1888 cementgolv och 1894 lades nytt tak.

Kyrkan genomgick en omfattande renovering på 1950-talet, men det finns också arkivuppgifter om att Theodor Wåhlin redan 1927 var kontrollant vid en större renovering. Bland annat gällde det putsning av tak och väggar, lasering av bänkar, läktare, trappor och altarring, målning av predikstolen.

Tornspiran var tidigare lagd med naturskifferplattor med täcktes i början av 1970-talet om med kopparplåt.

Av den äldre kyrkans inventarier finns ett triumfkrucifix bevarat, men krucifixets som verkar vara från tidig medeltid är tillverkad så sent som på 1500-talet. Och upphängda på södra väggen finns de fyra evangelisterna från den gamla predikstolen kvar.

Även dopfunten i sandsten är från medeltiden, liksom den ena av de två kyrkklockorna. Den andra är från 1961.

Predikstolen från 1877 har målningar från 1951, gjorda av Kaj Siesjö efter förlagor av Pär Siegård.

En skulpturgrupp med den sörjande Maria med sin döde son i armarna från 1400-talet är deponerad på Lunds historiska museum.

I kyrkan ägo finns en officersvärja från 1700-talet, buret vid kyrkparader av major Köningsfeldt från Ask no 3.

Kyrkssilvret är av modernare slag med bland annat en oblatask, tillverkad av Wiven Nilsson i Lund 1944. En mycket vacker brudkrona i förgyllt silver har infattade stenar som symboliserar tron, hoppet och kärleken.

Kyrkans altartavla är målad 1905 av Stockholmskonstnären Mattis Taube. Han var även skådespelare med ett 20-tal roller i sin meritlista, och som namnet antyder släkt med nationalskalden Evert Taube. När Evert "rymde" till Stockholm bodde han ofta hos kusinen Mattis, eller Mathias som han egentligen hette, och det sägs att den unge Evert bland annat fick konstnärlig inspiration där.

Orgeln med 13 stämmor är tillverkad av orgelbyggaren Lundahl i Malmö till den nya kyrkans invigning, men skickades 1952 till Fredriksborgs orgelbyggeri i Danmark för total ombyggnad.

Källor:

Webb: Kågeröd-Röstånga församling

Pdf: "Asks kyrkogård- Regionmuseet Kristianstad. ISSN 1651-0933

Pdf: "Ask kyrka - Kulturhistorisk karaktäristik och bedömning". Kristina Simonsson. Lunds stift 2015.